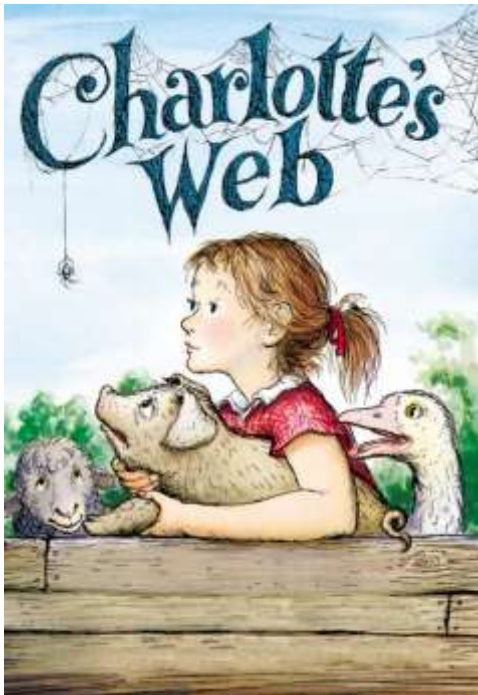

Charlotte's Web – E.B. White

Over het boek

Wilbur is een gelukkig varkentje. Hij heeft het enorm naar zijn zin op de boerderij. Tot hij hoort dat hij met Kerstmis geslacht zal worden. Hij is ontroostbaar. De spin Charlotte bedenkt een plan om Wilbur te redden.

Charlotte's Web verscheen in 1952 en is met ruim 45 miljoen exemplaren het best verkochte kinderboek aller tijden.

Over de auteur

E.B. White (Amerika, 1899-1985) schreef zijn hele leven. Hij publiceerde als essayist en dichter, maar de grootste bekendheid verwierf hij met zijn kinderboeken.

White begon zijn schrijverscarrière als dichter. Zijn eerste gedicht werd in 1909 gepubliceerd in het tijdschrift *Woman's Home Companion*. Tijdens zijn universitaire studie werd hij redacteur van de *Cornell Daily Sun*, een onafhankelijke studentenkrant die dagelijks verscheen aan de Cornell University in Ithaca in de staat New York. Na een tijdje als verslaggever te hebben gewerkt, stuurde hij in 1925 een aantal stukjes naar het pas opgerichte tijdschrift *The New Yorker*. De stukjes werden geplaatst en een jaar later werd hij opgenomen in de redactie. Al snel schreef hij fulltime voor dit tijdschrift en hij bleef dit bijna een halve eeuw doen. Ook leverde hij in de loop der jaren artikelen aan andere tijdschriften, maar op geen van deze bladen drukte hij zo'n duidelijk stempel als op *The New Yorker*.

Voor kinderen schreef White drie boeken, waarvan de eerste twee in het Nederlands zijn vertaald: *Stuart Little* (1945), *Charlotte's Web* (1952) en *The Trumpet of the Swan* (1970). Het eerste boek ontstond uit verhaaltjes die hij zijn neefjes en nichtjes vertelde voor het slapengaan.

Whites tweede boek *Charlotte's Web* is veruit het beroemdste. Het ontroerende verhaal over vriendschap, leven, dood en redding is met recht een klassieker onder de kinderboeken geworden, mede door de karakteristieke zwart-wit illustraties van Garth Williams die nog altijd niet aan zeggingskracht hebben ingeboet. Het boek werd door vele generaties Amerikaanse kinderen gelezen.

Lessuggesties:

Doelgroep: *Charlotte's web* is geschikt voor 6+. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen vanaf groep 3 van het basisonderwijs.

Tijdsinvestering: Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van 10 minuten tot een dagdeel.

Uitvoering: Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Introductie

Vraag de leerlingen of ze wel eens op een boerderij zijn geweest. (Als er leerlingen in de klas zitten die op een boerderij wonen, kunt u hen iets laten vertellen over hun boerderij.)

- Wat is er verschillend aan een boerderij en een 'gewoon' huis?
- Wat is er allemaal te zien op een boerderij?
- Welke dieren wonen er?
- Wat is er fijn en minder fijn van wonen op een boerderij?

Bekijk de voorkant van het boek. Daarop staat een meisje dat een varkentje vast heeft. Achter haar staan een schaap en een gans. Het varkentje kijkt een beetje bang naar boven waar een spin aan een draad naar beneden bungelt. Lees daarna de tekst op de achterkant van het boek voor en bespreek de volgende vragen.

- Wie zijn de figuren op de voorkant?
- Zou jij een varkentje als huisdier willen hebben? Wat zou er (niet) leuk aan zijn?
- Zou jij willen dat je dieren kon verstaan? Waarom wel / niet?
- Waar denk je dat dieren over praten? Is dat hetzelfde als waar mensen over praten?
- Ben jij bang voor spinnen of andere dieren?
- Er staat dat Wilbur in gevaar is, welk gevaar zou dat kunnen zijn?
- Ken je andere verhalen waarin iemand in gevaar is? Hoe liep dat af?

Een van de gebeurtenissen in het boek is het overlijden van Charlotte. Dit kan bij een aantal kinderen emoties oproepen: misschien omdat ze zelf het overlijden van een huisdier of familielid hebben meegemaakt, of misschien zijn ze wel een beetje bang voor de dood. U hoeft niet specifiek aandacht te besteden aan het thema 'dood', maar het kan ter sprake komen. Maak het in ieder geval bespreekbaar.

Uitvoering

Maak een selectie uit de volgende lessuggesties en leid ze in bij de leerlingen.

De moeilijkheidsgraad wordt aangeduid met de figuurtjes die hier staan afgebeeld.

Suggestie 1: Fragmenten

In bijlage 1 bevinden zich 2 fragmenten uit het boek met bijbehorende vragen. Lees de fragmenten uit het boek en beantwoord de vragen.

- U kunt de fragmenten voorlezen en de vragen klassikaal bespreken. U kunt de fragmenten ook zelfstandig door de leerlingen laten lezen en ze de vragen zelf laten beantwoorden.

Suggestie 2: Leesverslag

Lees het hele boek *Charlotte's Web* en vul het leesverslag (zie bijlage 2) in.

- Het leesverslag kan als een folder worden gevouwen. Het is leuk als de verschillende leesverslagen die een leerling maakt gebundeld worden in een leesdossier.
- Voor kinderen van groep 3 is dit leesverslag waarschijnlijk te moeilijk. Indien u toch een verslag van uw leerlingen bij dit boek wilt, kunt u deze laten tekenen, gezamenlijk uitvoeren of mondeling laten geven.

Suggestie 3: Boerderijdieren benoemen

Op de boerderij waar Wilbur woont, wonen ook nog andere dieren. Sommige dieren zijn mannetjes, zoals Wilbur, andere zijn vrouwtjes, zoals Charlotte. Voor heel veel dieren zijn er aparte woorden voor een vrouwtjesdier, een mannetjesdier en een kind-dier.

Opdracht:

Geef van onderstaande dieren aan wat de naam is voor het vrouwtje, het mannetje en het kind. Schrijf ook op welk geluid het dier maakt. Er is een voorbeeld gegeven.

- Laat uw leerlingen zelf een manier vinden om achter de antwoorden te komen. Vragen aan anderen mag ook, maar niet aan een van de docenten van de school.

Varken

Vrouwtje: Zeug

Mannetje: Beer

Kind: Big

Geluid: Knorren

Paard

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Koe

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Schaap

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Kip

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Hond

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Kat

Vrouwtje:

Mannetje:

Kind:

Geluid:

Suggestie 4: Boekenlegger vouwen

Als je een boek leest, lukt het vaak niet om het in één keer uit te lezen. Je moet dan onthouden waar je bent gebleven maar dat is soms nogal lastig. We gebruiken daarom vaak een boekenlegger.

Opdracht:

Vouw je eigen boekenlegger in de vorm van Wilbur het varken.

Vraag je juf of meester om hulp.

- In dit [youtube filmpje](#) kunt u zien hoe het wordt gemaakt. Let op: het filmpje is in het Engels

Suggestie 5: Charlotte en haar spinnenweb maken

Charlotte heeft een mooi spinnenweb gesponnen in de hoek van de schuurdeur. In het web schrijft ze woorden die te maken hebben met het biggetje Wilbur.

Opdracht:

Maak net zo'n mooi spinnenweb als dat van Charlotte. Je hebt hiervoor nodig:

- Een mooie kastanje
- Saté prikkers (ongeveer 8)
- Draad of wol
- Lijm

In [dit filmpje](#) kun je zien hoe je zo'n spinnenweb maakt.

Suggestie 6: Ballonvaarder

Sommige familieleden van Charlotte zijn spinnen die een soort ballonnetje maken en dan met de wind meedrijven.

Misschien heb je wel eens een luchtballon gezien. Het is een grote ballon en daaronder hangt een mandje waar mensen in zitten. De mensen in het mandje kunnen naar de mensen op de grond kijken.

Opdracht:

Maak je eigen luchtballon.

Je hebt hiervoor nodig:

- Gekleurd papier
- Schaar
- Lijm

De ballon: Teken met potlood een grote ballonvorm op een blaadje en knip deze netjes langs de lijntjes uit.

Neem dan drie verschillende kleuren blaadjes. Knip daar strookjes van van ongeveer de breedte van je vingertop. Doe lijm op de uiteindes van de strookjes en plak ze aan de ballon vast zodat ze bol gaan staan.

Het mandje: Leg drie strookjes horizontaal voor je neer en vlecht er dan zes andere verticaal doorheen. Voor de stevigheid kun je de strookjes met een beetje lijm aan elkaar plakken. Knip de horizontale strookjes af langs het laatste verticale strookje.

Knip dan de middelste vier verticale strookjes af. De buitenste twee strookjes papier vormen de touwen waarmee het mandje aan de ballon vast zit.

Plak de ballon en het mandje aan elkaar en plak het geheel dan op een groot stuk papier. Je kunt dan nog mensen in het mandje tekenen, of een landschap maken.

- Ondersteun eventueel uw leerlingen met de termen *horizontaal* en *verticaal* en de uitwerking van deze opdracht. Eventueel vervangt u deze door liggend en staand.

Suggestie 7: Slaapliedje

Charlotte kan heel mooi zingen en Wilbur vraagt haar of ze een liedje voor hem wil zingen. Als ze dat doet valt Wilbur al voor het einde van het liedje in slaap. Hier is de tekst van het slaapliedje:

‘Slaap, slaap, lieve jongen van mij,
Diep in de mest en het duister.
Je hoeft niet bang te zijn, Wilbur,
Ik blijf dicht bij je, en luister:
Hoog in de bomen en tussen het riet
Zingen kikkers en lijsters hun lied.
Rust nu maar uit, lieve Wilbur,
Diep in de mest en het duister!’

Opdracht:

Maak een tekening die bij dit slaapliedje past. In bijlage 3 vind je een mooie lijst waarin je de tekening kunt maken. Je kunt bijvoorbeeld Wilbur tekenen die in de mest ligt te slapen, of kikkers in het riet, of lijsters in de bomen. Misschien ken je zelf ook nog een ander slaapliedje. Je mag ook daar een tekening van maken.

Suggestie 8: Tijdlijn maken

Wilbur maakt heel veel dingen mee in zijn leven. Je gaat acht tot tien belangrijke dingen uit zijn leven opschrijven op een tijdlijn.

Opdracht:

Schrijf eerst acht tot tien gebeurtenissen op die plaatsvinden in het leven van Wilbur. Geef met cijfers aan welke gebeurtenis als eerste plaatsvond, welke als tweede, en zo verder.

Pak een vel papier en maak daarop een lange, rechte lijn van de ene kant van het papier naar de andere kant. Zet de gebeurtenis die het eerst gebeurde, helemaal links, aan het begin van de lijn. Zet de gebeurtenis die het laatst gebeurde aan het eind, helemaal rechts van het papier. Vul daarna de andere gebeurtenissen in.

Maak bij elke gebeurtenis een kleine tekening.

- Een tijdlijn maken is voor deze leeftijdsgroep mogelijk lastig. De begrippen links en rechts, eerder en later moeten worden verduidelijkt. Daarbij zal uw hulp waarschijnlijk nodig zijn. Een tip hierbij: wanneer u beelden maakt van de afzonderlijke gebeurtenissen kunt u de opdracht vergemakkelijken door uw leerlingen deze in de juiste volgorde te laten leggen. Ze hoeven dan niet te schrijven.

Suggestie 9: Bijvoeglijke naamwoorden

Charlotte en Wilbur zijn goede vrienden. Charlotte schrijft in haar web allemaal woorden die iets zeggen over Wilbur: dat hij *geweldig* is, *stralend*, *nederig*.

- U kunt hier de term bijvoeglijke naamwoorden introduceren wanneer u denkt dat uw leerlingen dit al aankunnen. In de meeste gevallen zal het bij kinderen van zes en zeven jaar nog niet het geval zijn.

Opdracht

Je weet nu welke woorden Charlotte gebruikt om Wilbur te omschrijven. Welke woorden passen er bij jouw vrienden? Schrijf ze in de spinnenwebben in bijlage 4.

- Eventueel kunt u de spinnenwebben isoleren en apart printen zodat ze groter worden en meer ruimte geven voor het antwoord.

Suggestie 10: Sneeuwlandschap

Na de jaarmarkt wordt het al snel herfst en daarna winter. “Op een avond kort voor Kerstmis viel de eerste sneeuw. Het huis, de schuur, de akkers en het bos werden erdoor bedekt. Wilbur had nog nooit sneeuw gezien. ’s Ochtends liep hij naar buiten en ploegde door de opgewaaide sneeuw in zijn buitenhok, gewoon voor zijn plezier. Michiel en Veerle kwamen aanlopen, met een slee achter zich aan. Ze gleden het pad af, en over de bevroren poel in de wei. ‘Sleeën is het leukste dat er is,’ zei Michiel.” (bladzijde 159)

Vind jij de winter ook zo leuk? Jammer genoeg ligt er niet zo vaak sneeuw in Nederland maar in deze opdracht ga je iets maken waardoor je het hele jaar door een mooi sneeuwlandschap in huis hebt, zonder de nattigheid van sneeuw!

Opdracht:

Je gaat een snowglobe maken met een winters thema. Je hebt daarvoor nodig:

- Een leeg potje met deksel
- Een figuurtje voor in de kerstboom of een legopoppetje
- Glitters

- Lijm
- Water

Op deze [site](#) kun je zien hoe dit maakt.

Afronding

U kunt het project omtrent Charlotte's Web afsluiten door de film uit 2006 met de leerlingen te bekijken (in deze link vindt u de [Engelse trailer](#) van deze film) en vervolgens te bespreken wat de verschillen zijn tussen de film en het boek.

U kunt ook de gemaakte werkjes tentoonstellen en ze een (semi-) permanente plaats in het klaslokaal geven.

Bijlage 1: Fragmenten

Lees **hoofdstuk 2** 'Wilbur'

1. Noem vier dingen die Veerle en Wilbur samen doen.
2. Hoe weet je dat Veerle goed voor Wilbur zorgt? Noem drie dingen.
3. Waarom moet Veerle Wilbur verkopen? Wat vindt ze daarvan?
4. Welke oplossing heeft de vader van Veerle?

Lees **hoofdstuk 22** 'Een warme wind' en vul dan de zinnen aan met een van de personages uit het boek. Je kunt kiezen uit:

Harry, Gijs, meneer Hartsuiker, Wilbur, Tommel, Michiel, Nellie, Charlotte.

1. _____ vervoerde de eiercocon op het puntje van zijn tong?
2. Er zaten 514 kinderen van _____ in de eiercocon.
3. _____ bracht de pompoenen uit de tuin naar binnen.
4. _____ vindt sleeën het leukste wat er is.
5. Veerle vind het leuker om met _____ in het reuzenrad te zitten.
6. _____ voerde de ganzen maïs en knolraap.
7. _____ was zo dik geworden dat hij net zo groot was als een jonge marmot.
8. De drie kinderen van Charlotte die in de schuur blijven wonen, heten: Charlotte, Aranea en _____.

De volgende woorden worden gebruikt in **hoofdstuk 22**. Leg uit wat deze ze betekenen:

1. Kolossaal
2. Schransen
3. Opwaarts
4. Omheining
5. Vestigen

Bijlage 2: Leesverslag

5) De titel van het boek is goed / niet goed gekozen omdat:

6) Hoe vind je het boek?

- leuk
- spannend
- grappig
- saai
- anders:
- droevig
- makkelijk
- moeilijk

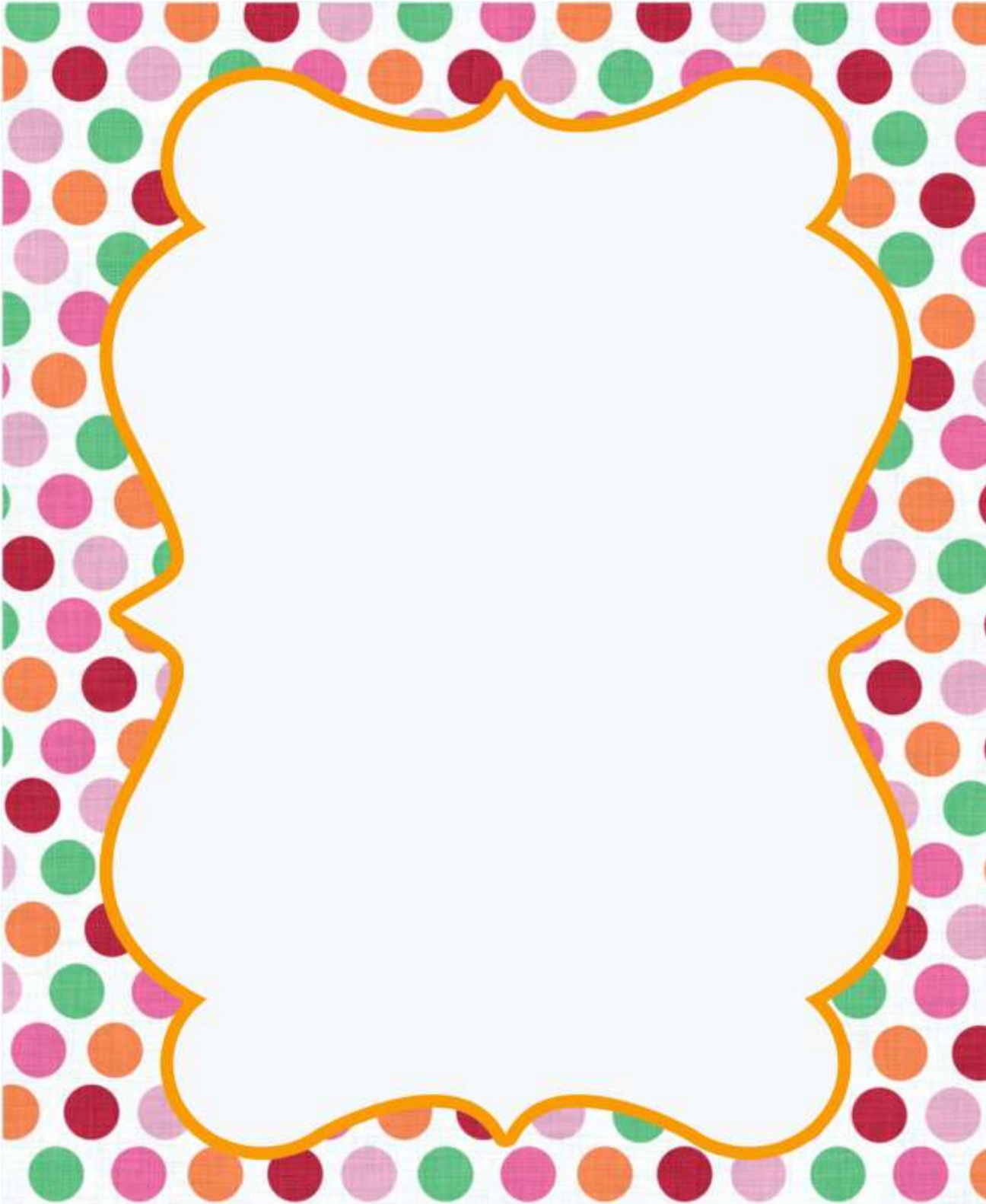
7) Eén ding dat ik over het boek wil zeggen:

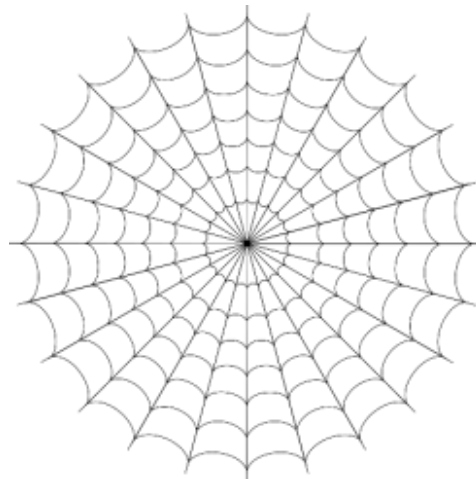
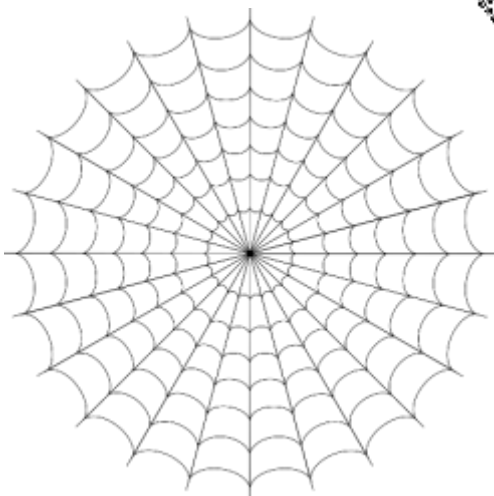
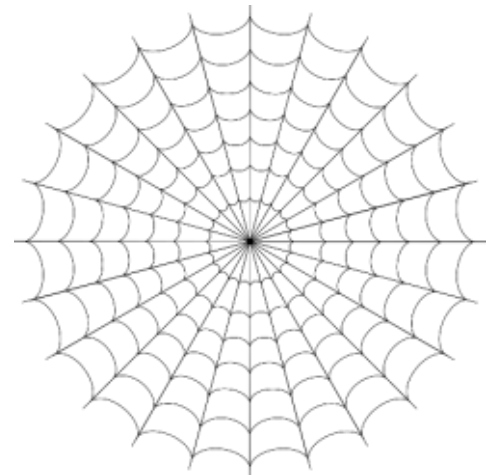
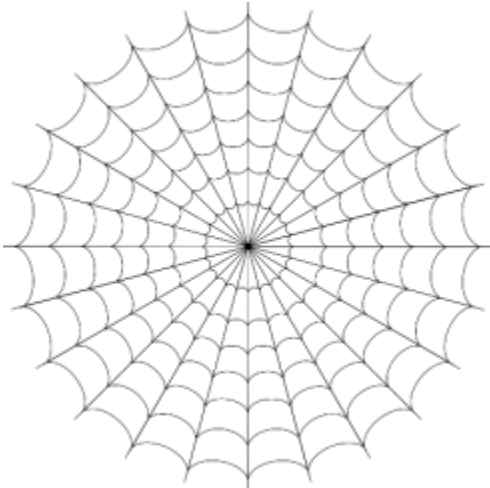
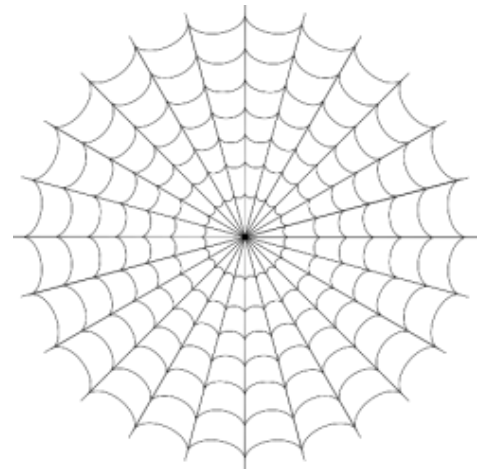
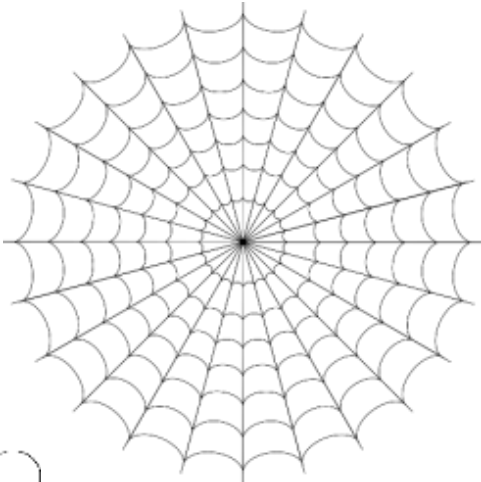
8) Het boek krijgt van mij:

Bijlage 3:

Bijlage 4: Een echte vriend:

Bijlage 5:

De volgende websites zijn gebruikt:

Spinnenweb maken: https://www.youtube.com/watch?v=T_K_U1gEPfg

Boekenlegger in de vorm van een varkentje:

<https://www.youtube.com/watch?v=OFo2a3UFHiA&t>

Sneeuwlobe maken: <https://www.youtube.com/watch?v=xqX8ANGPNFc>

Charlotte's Web trailer: <https://www.youtube.com/watch?v=63Xh4T0qb-Y>